

kinje niso tako sitne kakor naše kultivirane Evropejke. Pa pustimo to! — Morda so Turki že tudi takrat nosili rdeče hlače in dolge muštače, kakor poje neka narodna pesem, ali so pa tudi šele pozneje dobili to uniformo. To je pa resnično, da so bili jako divji in kruti. Prepričani so bili namreč, da vse, kar je druge vere in narodnosti, ni vredno, da živi na zemlji. Le turska narodnost ima pravico živeti, in le Mohamedova vera je vredna, da se širi po zemlji. Čim več je pomoril kak Turek onih, ki niso verovali v Mohameda, tem več upanja je imel, da pride v mohamedanska nebesa. Oj, ta mohamedanska nebesa! Kako živo in krasno jim jih je naslikal Mohamed sam. Pili in jedli bodo Turki tam najboljše stvari, najlepša dekleta jim bodo tam stregla, sploh vse, kar poželi verno turško srce, bo tam na razpolago.

Zraven tega jim je povedal Mohamed pa še nekaj. Rekel je namreč: „Tisti, ki v boju pade, bi bil ravno tisti čas umrl, ako bi tudi doma ostal! Če umrje doma, pa ni prav gotovo, da pride v nebesa; ako pa pade v boju, so mu nebesa prav gotova!“ — Saprabolt, to je bilo pa nekaj! To ti je bilo navdušenje, kadar so šli v boj ti šmenti! Sabljali in kresali so, da je bilo veselje! Sreča je bila takrat za Evropo, da je živel po naših krajih jekleni narod slovenski. Ta je stal kakor trden zid, ob katerem si je razbijal stoletja in stoletja Turek trdo črepinjo. Da si je ni razbil že takrat popolnoma, je bilo krivo le to, da je bilo naših pradedov premalo.

(Dalje prih.)

IV. občni zbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“.

(Dalje in konec.)

3. Blagajnikovo poročilo.

Društveni blagajnik, gosp. Jakob Dimnik, pravi, da njegovo poročilo ne bo segalo v podrobnosti, kako so prihajali dohodki, ker je storil to že v vsaki številki „Učiteljskega Tovariša“ in ker se je tega dotaknil tudi g. tajnik v svojem vestno sestavljenem poročilu, ampak povedal bo v glavnih potezah, koliko je došlo darov. V štirih letih, kar obstoji društvo, je čistega dohodka brez obresti 3880:57 gld.; obresti znašajo koncem četrtega društvenega leta 288:07 gld.; razen tega ima društvo še eno delnico „Prvega narodnega doma“ v Rudolfovem nominalne vrednosti 50 gld. in pa vložno knjižico Vrhniške posojilnice, na kateri je naloženih 24 gld.; po sklepu računa je došlo društvu še 208 gld.; skupaj ima torej društvo danes 4451:64 gld. premoženja. Društveno premoženje je naraslo tudi letos za dober tisočak.

Kaj izvrstno se obnaša naš „gospodarski program“, ki nam je dal v tem času, kar obstoji, že okroglih 800 gld. dohodkov in še več bi dosegli lahko po tem poti, če bi se vse učiteljstvo posluževalo našega „gospodarskega programa“. Prosim torej slavni zbor, da se vsakdo pri svojih potrebščinah poslužuje v prvi vrsti našega gospodarskega programa in ga priporoča in širi med učiteljstvom. Želeti bi bilo, da se „gospodarski program“ razširi tudi po deželi: v mestih, trgih in večjih vaseh.

Neobhodno potrebno je pa, da se pri plačevanju vsakdo zglašuje in zahteva, da se vsota, katero je kdo izplačal, zabeleži v prid konviktu. To je neob-

hodno potrebno, ker nekateri trgovci ne zabeležijo drugače vsote v korist konviktu, če dotičnik tega sam ne zahteva.

Do danes so nam izplačale tvrdke našega „gospodarskega programa“, kakor sem že rekel, okroglih 800 gld. in sicer: g. J. Petrič 400 gld.; tvrdka Fr. Ksav. Souvanova 150 gld.; gg. Gričar & Mejač 50 gld.; Miličeva tiskarna 45 gld.; Šeberjeva tiskarna 30 gld.; Narodna tiskarna 45 gld.; tvrdka Jeglič & Leskovic 25 gld.; g. Fr. Kraigher 10 gld.; g. J. Soklič 10 gld.; tvrdka Ig. pl. Kleinmayr & Bamberg 10 gld.; tvrdka J. C. Mayr 5 gld. in A. Krejči 5 gld.

Imamo pa, žal, med sabo tudi takega tovariša, ki se prav pridno poslužuje našega „gospodarskega programa“, a — nikjer nič ne plača! Tak tovariš izpodkopa na ta način ugled našega stanu in če ne poravna dolgov, ga bom pri prihodnjem zborovanju imenoval s polnim imenom. (Dobro, dobro — prav tako! — pritrjujejo vsi prisotni.)

Jubilejski koncert, ki se je priredil v korist konviktu, ni dal zaradi preobilih stroškov nič dobička, ampak je imel še deficit 200 gld., dasi je bila dvorana razprodana in je prevzvišeni knez in škof ljubljanski plačal 50 gld. vstopnine; v moralnem oziru je bil pa uspeh tega koncerta tako velikanski, da smo lahko po vsi pravici ponosni nanj. Kako je društveni denar naložen in v kakem stanu se nahajajo računi, bodo povedali pregledovavci računov. — (Sprejeto.)

4. Poročilo pregledovavcev računov.

V imenu pregledovavcev računov poroča g. Ivan Krulec, da so vsi trije pregledovavci račune natančno pregledali ter jih našli v najlepšem redu in da je denar plodonosno naložen; predlaga, da se gospodu blagajniku Dimniku izreče za njegov vestni trud zahvala in priznanje. (Sprejeto.)

5. Volitev odbora.

V odbor so bili izvoljeni vsi doseđanji odborniki in sicer gg.: Andrej Žumer, predsednik; Franc Gaberšek, I. podpredsednik; Jožef Cepuder, II. podpredsednik; Juraj Režek, tajnik; Jakob Dimnik, blagajnik; Franc Črnagoj, Jakob Furlan, Engelbert Gangl in Janko Likar, odborniki.

Pregledovavcem računov so bili izbrani tudi doseđanji pregledovavci in sicer gg.: Anton Javoršek, Maks Josin in Ivan Krulec.

Naši dopisi.

Iz radovljskega okraja. Učiteljsko društvo našega okraja zborovalo je dne 15. grudna v salonu g. Jegliča na Selu poleg Breznice. Zbralo se nas je mnogo, vendar smo se pogrešali marsikaterega gospoda oziroma gospico. Pretečeno leto je bilo naše društvo še dokaj agilno, Bog daj, da bi ostalo še v prihodnje. Zborovali smo petkrat. Družimo in spoznavajmo se, ter stanovskega ponosa ne podcenjajmo, pa bode v bodočnosti naša sreča junačka!

Gospod predsednik, A. Grčar, nadučitelj v Radovljici nas prav srčno pozdravi ter omeni tekoče društvene zadeve in pojasni, da je naše društvo potem slav. c. kr. okrajnega glavarstva izrazilo sočutje Njega Veličanstvu povodom smrti presvetle cesarice Elizabete, ter da se je tudi poklonilo dne 2. grudna g. c. kr. okrajnemu glavarju

ter ga prosilo, da naj sporoči častitko društva na Najvišje mesto.

Na to je poročal g. L. Stiasny o šolski izložbi na jubilejni razstavi na Dunaju. Predaval je prav zanimivo ter žel zaslužen zahvalo. Ker se bode gotovo njegovo poročilo čitalo v katerem našem strokovnem listu, ne bodem tu dalje razpravljati o predmetu. Priporočal je tudi, da bi se izdal litografiran zemljevid našega okraja, na kar je podpisani pripomnil, da se je takšen zemljevid pred desetimi leti že vresnici izdelal, kam pa je prešel in kedo ga je popravljati itd., v tem se je debatiralo slednjič, pa naročilo poizvedovati, kako je z omenjeno stvarjo. Predlagalo se je, da naj bode prihodnje zborovanje meseca svečana in sicer pustni ponedeljek v Mojstrani ali na Dovjem, od koder se lahko gre isti čas pogledat romantično slikoviti pa zamrznjeni, z ledenim zastorjem odani Peričnik.

Jos. Korošec.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gdč. Ivana Dolinar, učiteljica v Višnjigori, 2.40 gld.

Učiteljski konvikt: G. Josip Svetina, učitelj v Žaljni, na knj. kr. podr. št. 242, 5 gld.; tvrdka Fran Ksav. Souvan, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, 11.09 gld.; učiteljstvo Šrazredne slovenske dekliške šole v Ljubljani, 3.50 gld.; gosp. Josip Cepuder, učitelj v Ljubljani, 1 gld.; g. Završnik Karol, učitelj v Dupljah, na knj. kr. podr. št. 15, 5 gld.; g. Rudolf Milic, lastnik tiskarne v Ljubljani, 13.68 gld.; g. Koželj Gregor, učitelj v Št. Gotardu, 1 gld.

Jakob Dimnik,
blagajnik.

Osobne vesti. Deželni šolski svet je v zadnji seji premestil nadučitelja v Št. Vidu pri Zilcah g. Avgusta Korbarja na lastno prošnjo na Prem in imenoval gosp. Jož. Reičha v Studencu nadučiteljem v Dolu, g. Frana Verbiča v Slavini nadučiteljem istotam, prov. učitelja g. Mat. Primoscha v Altbachu in Ivana Wittmeja v Polomu za definitivno učitelja na sedanjih svojih mestih ter prov. učiteljico gdč. Matildo Gorjanc za definitivno učiteljico istotam.

Častni občan. Občina Naklo na Gorenjskem je imenovala svojega učitelja, g. Josipa Travna, častnim občanom. Čestitamo!

Postojina dobi novo šolsko poslopje, ki bo veljalo 50.000 gld.

Imenovanje. G. Josip Janovsky, učitelj v Ljubljani, je imenovan telovadnim učiteljem na c. kr. učiteljski v Gorici.

Gg. Eppich in Gerkman, učitelja na c. kr. vadnici v Ljubljani, sta vložila prošnji za vpokojenje.

Načelno važna razsodba. Istrski deželni odbor je zadnji čas večkrat odklonil prezentacijo za razpisana učiteljska mesta v ljudskih šolah, vsled česar je deželni šolski svet navadno razpisal nov natečaj. Tako se je zgodilo tudi z mestom vodje na ljudski šoli v Opatiji. Opatijska občina je spravila stvar pred upravno sodišče, katero je izdalo razsodbo, vsled katere bo mogel deželni šolski svet imenovati za učiteljska mesta enega izmed tistih kompetentov, katere je nasvetovala občina, tudi če deželni odbor ni stavil svojega predloga. Tem potem utegnejo končno hrvaške občine dobiti hrvaške učitelje.

Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje so dobili gg. Josip Mesner, nadučitelj v Komendi; Fr. Zore, učitelj v Šmartnem in Matija Hudovernik, nadučitelj v Dobropoljah.

V Šmartnem pri Litiji se bode ustanovila že dolgo zaželena obrtno-nadaljevalna šola. Šola je tem potrebnejša, ker se tu in v okolici nahaja mnogo rokodelcev in obrtnikov.

Regulacija učiteljskih plač na Štajerskem je bila na dnevnem redu deželnozborske seje dne 29. m. m. V

imenu deželnega odbora je odgovarjal odbornik dr. Koschinegg ter obljubil, da se izroči dotična predloga deželnemu zboru, ko se isti zopet snide spomladi.

Kranjski ljudskošolski penzijski zaklad dobi iz prebitka c. kr. zaloge šolskih knjig za leto 1897. vsoto 654 gld., štajerski pa 1882 gld.

Na Nižjem Avstrijskem je deželni odbor izdelal načrt preosnove ljudskega šolstva. Načrt določa: 1.) za kmetiške občine popolna sedemletna šolska dolžnost, 2.) za vse šole istodoben sklep šolskega pouka in odpust učencev le koncem leta, 3.) za kraje, ki so bolj oddaljeni od šole, naj se uvede podaljšani poldnevni pouk, 4.) enake učne knjige za vso Nižjo Avstrijo, 5.) pričetek šole spomladi, 6.) učiteljem naj se da pravica, da smejo vporabljeni tudi zmerno telesno kazeni in 7.) ustanove naj se kmetiške nadaljevalne šole ter se uvede na teh nedeljski in zimski pouk. Deželnemu odboru je došlo že nad 800 peticij za ta načrt.

Morivec cesarice Elizabete. Iz Geneve došla poročila javljajo, da je Lucheni zahteval, naj ga peljejo pred kaznilničnega ravnatelja, češ, da mu ima nekaj jako važnega povedati. Pripeljan pred kaznilničnega ravnatelja, je Lucheni izpovedal, da je bil dogovorjen še z dvema drugima anarhistoma, da umore cesarico Elizabeto. Eden teh anarhistov je čakal na kolodvoru in je bil oborožen z revolverjem, drugi pa je imel nalogo, cesarico na nekem izletu usmrtiti, tako da bi cesarica ne bila na noben način utekla nasilni smrti, tudi če bi se Luchenijev atentat ne bil posrečil. Lucheni je povedal tudi imeni teh sokrivcev.

Iz radeškega okraja. O novem letu se je gosp. G. Levec, nadučitelj v Radečah, zastopnik učiteljstva krškega šolskega okraja v c. kr. okrajnem šolskem svetu, odpovedal svojemu častnemu in zaupnemu mestu. To odpoved obžaluje učiteljstvo, ker je bil g. Levec značajan in odkritosrčen zagovornik učiteljstva in šolstva. Toda gospod Levec je imel za svojo odpoved tehtne vzroke. Med temi je bila bolehnost njegova v prvi vrsti odločilna. Drugič je odškodnina, ki se daje zunanjim udom teh korporacij tako majhna, da je imel g. L. vselej izgubo, kadar je k sejam potoval. Tretjič je bil pri teh sejah večkrat sam od obeh učiteljev-zastopnikov, ker je bil njegov tovariš tako pogostoma v disciplinarni preiskavi.

Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v sredo dne 26. vinotoka 1898, smo prejeli nastopno poročilo. Potem ko predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo, poroča zapisnikar o došlih kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene. Mestnemu nadučitelju Andreju Žumru, učitelju-voditelju Jožefu Maierju, ter učiteljema Leopoldu Armiču in Valentinu Kumru se pripozna V. službeno starostna doklada v znesku gld. 40— in dopolnitvena doklada v znesku gld. 20— vsem od 1. vinotoka letos; takisto mestnemu učitelju Franu Črnagoju II. službeno starostna doklada v znesku gld. 40—; mestni nadučiteljici Emiliji Guslovi in mestni učiteljici Frideriki Konškovi pa IV. službeno-starostna doklada v znesku gld. 40— in dopolnitvena doklada v znesku gld. 20— obema od 1. listopada letos. — Na znanje se vzame letno glavno poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Ivana Bende o stanju nemških ljudskih in meščanskih šol ljubljanskih z dostavkom, da se ima to poročilo predložiti v končno odobrenje visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Izprašana učiteljska kandidatka Helena Tekavčičeva se imenuje radovoljko na mestni nemški dekliški ljudski šoli. Končno se reši več prošenj vnanjih učencev in učenk za sprejem v tukajšnje šole in pa tukajšnjih učencev in učenk za oprostitev od obveznega pouka v slovenščini.

O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 9. m. m. smo prejeli sledeče poročilo: Predsednik proglasi sklepčnost in čestita z Najvišjega mesta odlikovanima členoma kanoniku Zamejcu in ravnatelju Šubicu. Zapisnikar poroča o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene. Sklepe se predložiti visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu poročilo o praznovanju cesarjeve petde-

ter ga prosilo, da naj sporoči častitko društva na Najvišje mesto.

Na to je poročal g. L. Stiasny o šolski izložbi na jubilejni razstavi na Dunaju. Predaval je prav zanimivo ter žel zasluženno zahvalo. Ker se bode gotovo njegovo poročilo čitalo v katerem našem strokovnem listu, ne bodem tu dalje razpravljati o predmetu. Priporočal je tudi, da bi se izdal litografiran zemljevid našega okraja, na kar je podpisani pripomnil, da se je takšen zemljevid pred desetimi leti že vresnici izdelal, kam pa je prešel in kedo ga je popravljati itd., v tem se je debatiralo slednjič, pa naročilo poizvedovati, kako je z omenjeno stvarjo. Predlagalo se je, da naj bode prihodnje zborovanje meseca svečana in sicer pustni ponedeljek v Mojstrani ali na Dovjem, od koder se lahko gre isti čas pogledat romantično slikoviti pa zamrznjeni, z ledenim zastorjem odani Peričnik.

Jos. Korošec.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gdč. Ivana Dolinar, učiteljica v Višnjigori, 2.40 gld.

Učiteljski konvikt: G. Josip Svetina, učitelj v Žaljni, na knj. kr. podr. št. 242, 5 gld.; tvrdka Fran Ksav. Souvan, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, 11.09 gld.; učiteljstvo Šrazredne slovenske dekliške šole v Ljubljani, 3.50 gld.; gosp. Josip Cepuder, učitelj v Ljubljani, 1 gld.; g. Završnik Karol, učitelj v Dupljah, na knj. kr. podr. št. 15, 5 gld.; g. Rudolf Milic, lastnik tiskarne v Ljubljani, 13.68 gld.; g. Koželj Gregor, učitelj v Št. Gotardu, 1 gld.

Jakob Dimnik,
blagajnik.

Osobne vesti. Deželni šolski svet je v zadnji seji premestil nadučitelja v Št. Vidu pri Zilcah g. Avgusta Korbarja na lastno prošnjo na Prem in imenoval gosp. Jož. Reičha v Studencu nadučiteljem v Dolu, g. Frana Verbiča v Slavini nadučiteljem istotam, prov. učitelja g. Mat. Primoscha v Altbachu in Ivana Wittmeja v Polomu za definitivno učitelja na sedanjih svojih mestih ter prov. učiteljico gdč. Matildo Gorjanc za definitivno učiteljico istotam.

Častni občan. Občina Naklo na Gorenjskem je imenovala svojega učitelja, g. Josipa Travna, častnim občanom. Čestitamo!

Postojina dobi novo šolsko poslopje, ki bo veljalo 50.000 gld.

Imenovanje. G. Josip Janovsky, učitelj v Ljubljani, je imenovan telovadnim učiteljem na c. kr. učiteljski v Gorici.

Gg. Eppich in Gerkman, učitelja na c. kr. vadnici v Ljubljani, sta vložila prošnji za vpokojenje.

Načelno važna razsodba. Istrski deželni odbor je zadnji čas večkrat odklonil prezentacijo za razpisana učiteljska mesta v ljudskih šolah, vsled česar je deželni šolski svet navadno razpisal nov natečaj. Tako se je zgodilo tudi z mestom vodje na ljudski šoli v Opatiji. Opatijska občina je spravila stvar pred upravno sodišče, katero je izdalo razsodbo, vsled katere bo mogel deželni šolski svet imenovati za učiteljska mesta enega izmed tistih kompetentov, katere je nasvetovala občina, tudi če deželni odbor ni stavil svojega predloga. Tem potem utegnejo končno hrvaške občine dobiti hrvaške učitelje.

Častno svetinjo za štiridesetletno zvesto službovanje so dobili gg. Josip Mesner, nadučitelj v Komendi; Fr. Zore, učitelj v Šmartnem in Matija Hudovernik, nadučitelj v Dobropoljah.

V Šmartnem pri Litiji se bode ustanovila že dolgo zaželena obrtno-nadaljevalna šola. Šola je tem potrebnejša, ker se tu in v okolici nahaja mnogo rokodelcev in obrtnikov.

Regulacija učiteljskih plač na Štajerskem je bila na dnevnem redu deželnozborske seje dne 29. m. m. V

imenu deželnega odbora je odgovarjal odbornik dr. Koschinegg ter obljubil, da se izroči dotična predloga deželnemu zboru, ko se isti zopet snide spomladi.

Kranjski ljudskošolski penzijski zaklad dobi iz prebitka c. kr. zaloge šolskih knjig za leto 1897. vsoto 654 gld., štajerski pa 1882 gld.

Na Nižjem Avstrijskem je deželni odbor izdelal načrt preosnove ljudskega šolstva. Načrt določa: 1.) za kmetiške občine popolna sedemletna šolska dolžnost, 2.) za vse šole istodoben sklep šolskega pouka in odpust učencev le koncem leta, 3.) za kraje, ki so bolj oddaljeni od šole, naj se uvede podaljšani poldnevni pouk, 4.) enake učne knjige za vso Nižjo Avstrijo, 5.) pričetek šole spomladi, 6.) učiteljem naj se da pravica, da smejo vporabljeni tudi zmerno telesno kazeni in 7.) ustanove naj se kmetiške nadaljevalne šole ter se uvede na teh nedeljski in zimski pouk. Deželnemu odboru je došlo že nad 800 peticij za ta načrt.

Morivec cesarice Elizabete. Iz Geneve došla poročila javljajo, da je Lucheni zahteval, naj ga peljejo pred kaznilničnega ravnatelja, češ, da mu ima nekaj jako važnega povedati. Pripeljan pred kaznilničnega ravnatelja, je Lucheni izpovedal, da je bil dogovorjen še z dvema drugima anarhistoma, da umore cesarico Elizabeto. Eden teh anarhistov je čakal na kolodvoru in je bil oborožen z revolverjem, drugi pa je imel nalogo, cesarico na nekem izletu usmrtiti, tako da bi cesarica ne bila na noben način utekla nasilni smrti, tudi če bi se Luchenijev atentat ne bil posrečil. Lucheni je povedal tudi imeni teh sokrivcev.

Iz radeškega okraja. O novem letu se je gosp. G. Levec, nadučitelj v Radečah, zastopnik učiteljstva krškega šolskega okraja v c. kr. okrajnem šolskem svetu, odpovedal svojemu častnemu in zaupnemu mestu. To odpoved obžaluje učiteljstvo, ker je bil g. Levec značajan in odkritosrčen zagovornik učiteljstva in šolstva. Toda gospod Levec je imel za svojo odpoved tehtne vzroke. Med temi je bila bolehnost njegova v prvi vrsti odločilna. Drugič je odškodnina, ki se daje zunanjim udom teh korporacij tako majhna, da je imel g. L. vselej izgubo, kadar je k sejам potoval. Tretjič je bil pri teh sejah večkrat sam od obeh učiteljev-zastopnikov, ker je bil njegov tovariš tako pogostoma v disciplinarni preiskavi.

Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v sredo dne 26. vinotoka 1898, smo prejeli nastopno poročilo. Potem ko predsednik proglasi sklepčnost in otvori sejo, poroča zapisnikar o došlih kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene. Mestnemu nadučitelju Andreju Žumru, učitelju-voditelju Jožefu Maierju, ter učiteljema Leopoldu Armiču in Valentinu Kumru se pripozna V. službeno starostna doklada v znesku gld. 40— in dopolnitvena doklada v znesku gld. 20— vsem od 1. vinotoka letos; takisto mestnemu učitelju Franu Črnagoju II. službeno starostna doklada v znesku gld. 40—; mestni nadučiteljici Emiliji Guslovi in mestni učiteljici Frideriki Konškovi pa IV. službeno-starostna doklada v znesku gld. 40— in dopolnitvena doklada v znesku gld. 20— obema od 1. listopada letos. — Na znanje se vzame letno glavno poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Ivana Bende o stanju nemških ljudskih in meščanskih šol ljubljanskih z dostavkom, da se ima to poročilo predložiti v končno odobrenje visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Izprašana učiteljska kandidatka Helena Tekavčičeva se imenuje radovoljko na mestni nemški dekliški ljudski šoli. Končno se reši več prošenj vnanjih učencev in učenk za sprejem v tukajšnje šole in pa tukajšnjih učencev in učenk za oprostitev od obveznega pouka v slovenščini.

O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 9. m. m. smo prejeli sledeče poročilo: Predsednik proglasi sklepčnost in čestita z Najvišjega mesta odlikovanima členoma kanoniku Zamejcu in ravnatelju Šubicu. Zapisnikar poroča o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene. Sklepe se predložiti visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu poročilo o praznovanju cesarjeve petde-

setletnice po ljubljanskih ljudskih in meščanskih šolah. Na znanje se vzame in odobri utemeljeno poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Fran. Levca o potrebi novega poslopja za III. mestno deško 5razrednico in se sklene, da se to poročilo z dotičnimi nasveti vred v nujno uvaževanje odstopi potem mestnega magistrata občinskemu svetu. — Mestnemu učitelju Antonu Razingerju se pripozna IV. starostna doklada v znesku 60 gld. od dne 1. listopada t. l. Nekaterim vnanjim učencem se dovoli sprejem v tukajšnje šole; več otrok se za dobo enega leta odveže od šolskega obiskovanja, nekaterim ponavljavcem in ponavljavkam barjanske šole se imajo izdati izpustnice ali odhodnice. Prošnjo neke mestne učiteljice, da bi se ji vštela na zasebni soli z usposobljenostnim izpričevalom odslužena leta v stalno službeno dobo, se sklene na merodajnem mestu toplo priporočiti. — Izpršani učiteljski kandidatki Gabrijeli Pillerjevi se podeli mesto radovoljke na mestni nemški dekliški 6razrednici. — Za razpisano novo ustanovljeno deseto učno mesto na I. mestni deški 5razrednici se predloži visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu terno predlog. Končno da predsednik pojasnilo na nekatera vprašanja internega značaja.

Okrajni šolski svet celjski je pri zadnji svoji seji dne 7. m. m. vzel na znanje uradne dopise, sklepal o stavbi in razširjanju nekaterih sol, imenoval gđc. Pavlo Mrevlje (iz Gorice) za začasno podučiteljico v Dramlje, gđc. Giselo Burgarel (iz Ljubljane) za suplentinjo na Dobro (namesto gospe Dernač Jonke, ki se je preselila v Studence pri Mariboru) in g. V. Grudnika za suplenta v Kalobje ter se posvetoval in sklepal še o nekaterih drugih šolskih in učiteljskih zadevah.

Učiteljsko društvo za ribniško-laški okraj, ustanovljeno pred dobrim letom, je imelo v petek 30. m. m. svoj občni zbor, katerega se je udeležilo nadpolovično število do sedaj pristopivših členov. Novo voljeni društveni odbor se je za bodoče društveno leto konstituiral tako-le: G. Štef. Tomšič, predsednik, gospa Schweiger Arko, njega namestnica; gđc. Ivanka Arko, blagajničarica; g. F. Stefančič, tajnik in J. Hribar, odbornik. Po enoglasno vzprejetem predlogu g. Tomšiča, da naj se društvo potem „Zaveze“ v prvi vrsti poteza za izboljšanje učiteljskih pokojnin in petletnic ter za dosego stanarine onim, ki je nimajo, se sklene, da se ima prihodnje zborovanje vršiti meseca mal. travna ali vel. travna in sicer v Dobropoljah.

Tavčarjevih povesti III. del je izšel pred prazniki v tiskarnici Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. Knjiga obsega zgodovinsko novelo: Ivan Solnce, in zgodovinsko podobo: Grajski pisar. Prva je bila priobčena v „Slovanu“ leta 1885. in 1886., druga pa leta 1889. v „Ljubljanskem Zvonu“. Dr. Tavčar je priznan literat, in dokler je v naši pripovedni literaturi cvetela romantična smer, je bil eden izmed prvih pripovedovavcev.

Obadva proizvoda sta lepa pojava med povestmi dr. Tavčarja, in zato je tudi ta nadaljnja knjižica vredna priporočila, kakor bo cela zbirka lepa vrsta izmed najboljših pripovednih spisov v našem slovstvu.

Knjiga je prav okusno vezana ter stane 1 gld. 50 kr., s pošto 5 kr. več. Več o tej lepi knjigi o priliki. Za danes III. zvezek Tavčarjevih povesti prav toplo pripočamo slovenskemu učiteljsstvu.

Poziv „Glasbene Matice“ v Ljubljani. „Glasbena Matica“ namerava vsako leto v svojem „Izvestju“ podati nekaj pregled razvoja slovenske glasbe.

Zato vabi vsa slovenska pevska društva, naj ji redno pošiljajo svoje vsporede, da z njih kolikor moči popolnim ponatiskom poda sliko naše izvrševalne glasbe.

Dalje vabi tudi vse gospode skladatelje, naj ji pošiljajo svoje skladbe, da bo mogoče sestaviti vsako leto natančen pregled glasbeno-slovstvenega delovanja po vsem Slovenskem.

Da bo pa izdavanje takega izvestja mogoče, treba je „Glasbeni Matici“ tudi gmotne podpore; naj tedaj društva in posamezniki obilno kot ustanovniki (40 gld. naenkrat, ali po 20 gld. dve leti, ali po 10 gld. 4 leta) ali kot redni člani (2 gld. na leto).

Novo pristopivi člani dobe na svojo željo namestu letošnjih muzikalij II. izdajo „Pesmarice“.

Čerinovo „Pesmarico za moške zборе“, 80 zborov, brez životopisov, v platno vezano (navadna cena 1 gld. 50 kr.) dobe pevska društva, ki jo naroče v obilnim številu, po znatno znižani ceni.

Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

V Postojini je oddati mesto suplenta; kdor reflektuje na to službo, dobi pojasnil pri šolskem vodstvu.

V občinskem svetu ljubljanskem so se v zadnji seji določile še tele podpore: „Glasbeni Matici“ 1200 gld., „Narodni soli“ 200 gld., „Dramatičnemu društvu“ 6000 gld. redne podpore in za plačilo dolgov 50 gld., „Filharmoničnemu društvu“ 200 goldinarjev, „Družbi sv. Cirila in Metoda“ 500 gld., „Radogoju“ 350 gld., dijaški mizi na vseučilišču v Gradcu 50 gld., „Slov. planinskemu društvu“ 300 gld., „Zavodu sv. Nikolaja v Trstu“ 50 gld., za ustanovnino podpornemu društvu na češkem vseučilišču v Pragi 100 gld., za ustanovnino društva „Šolski Dom“ v Gorici 100 gld., za šolski muzej slovenskega in hrvaškega učiteljstva 200 gld.

Kako so bile lani realke obiskovane. Vse avstrijske realke so štela lani 30437 učencev in sicer največ, 9491, češke; 5984 moravske, 5829 nižjeavstrijske, 2451 gališke, 1426 primorske, 1364 šleške, 908 štajerske, 664 tirolske in predarlske, 537 bukovinska, 457 zgornjeavstrijski, 415 kranjska, 342 dalmatinski, 278 koroška in 260 solnograška. Najbolj obiskovana je črnoviška, ki je štela 537 učencev, ljubljanska 415, gališke po 409, nižjeavstrijske po 367, primorske po 357, šleške po 341, češke po 328, štajerske po 306, celovška 278, moravske in solnograška po 260, zgornjeavstrijske po 228, tirolske in predarlske po 166.

Nekaj statistike avstrijskih učiteljskih. Avstrija je štela v preteklem šolskem letu 44 moških in 18 ženskih učiteljskih. Prva so štela 6824 učencev, druga 2995 učenk; obe skupaj 9819 gojencev. Na moških zavodih je v primeri z letom poprej število palo za 99, na ženskih pa narastlo za 36, sploh torej palo za 63 gojencev. V najvišjih letnikih je bilo 1539 učiteljskih in 828 učiteljskih. Na vsako moško učiteljske je prišlo po 155, na vsako žensko po 166 gojencev, na vsak najvišji moški letnik po 35, na vsak ženski najvišji letnik po 46 gojencev. Ljubljansko učiteljske je štelo: moško 105, žensko 161 gojencev; najvišja letnika pa 21, oziroma 35 gojencev. Najboljše obiskovano moško učiteljske je imel gališki Lwow, namreč 251 učenk; najboljše obiskovano žensko učiteljske Gorica s 245 učenkami, najslabše moško (78) Bolcan; žensko (88) Linc.

Nekaj realčne statistike. V preteklem šolskem letu je bilo v Avstriji 97 realk, in sicer največ, 29, na Češkem; 23 na Moravskem, 16 v Nižji Avstriji, 6 v Galičiji, po 4 na Primorskem, na Tirolskem, s Predarlsko in v Šleziji, 3 na Štajerskem, po 2 v Zgornji Avstriji in Dalmaciji, po 1 v ostalih kronovinah, med njimi na Kranjskem; 72 realk je bilo velikih, 25 malih; 64 jih je vzdržavala država, 24 dežele, 5 mesta, 3 zasebniki, 1 zaklad. Po jeziku je bilo realk 62 nemških, 25 čeških, 6 poljskih, 3 laške, 1 srbsko hrvaška, nobena dvojezična, nobena slovenska, nobena rusinska.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francišek Crnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franco. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/3 strani 5 gld., 1/4 strani 4 gld., 1/6 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštine še 3 gld.